

Вітражі

катедри
Св. Володимира
и Ольги

STAINED GLASS

in the Cathedral of Sts. Vladimir and Olga in
WINNIPEG

Хрещення Княгині Ольги
The Baptism of Princess Olga

Хрещення Володимира Великого
The Baptism of Vladimir the Great

Хрещення Княгині Ольги

Це “офіційна” назва вітражу. Так назвав його сам мистець, поміщаючи назву вітражу на голубій ленті, яка ділить його на дві частині.

Хрещення Княгині Ольги — це перша історична подія християнської України. Про неї згадує Літопис “Повість Времених Літ.” Щодо дати хрещення Княгині, то відбулось воно 15 літ перед смертю Княгині в році 955-тому під час першого її побуту в Царгороді, хоч подається також рік 957 коли княгина з великим почотом 63-ох осіб та зі своєм капеляном о. Григорем прибула до Царгороду. Коли хрещення відбулось в році 955-тому, то хрестив її патріях Теофілякт. Мистець представляє на вітражі високого достойника Церкви що звертає увагу глядача своїми ризами.

Долішня половина вітражу представляє ікону св. Ольги а мистець це написом вгорі. Ікона св. Ольги позначається кружком авреолі довкруги голови, з нагрудним хрестом, який підтримує свята правою рукою. Ціла її постать свободна немов в незначному русі, немов посувався легко вперед, а йдучи промовляє.

Дуже знаменними є червоно-огненні знаки на голобому тлі неба, що неначе полум'я Зіслання Святого Духа сходять благодаттю на Княгиню в часі її хрещення.

The Baptism of Princess Olga

Princess Olga is the first of the royal family to have accepted the Christian faith. According to the writings of the historian-monk Nestor, she received her baptism in the year 955 during her stay in Constantinople. This window shows that Princess Osgla received the Holy Sacrament of baptism from Patriarch Theofilakt in the company of her entourage of 63 persons and her chaplain Fr. Hryhorij. The Patriarch is shown in the window by the signs of his office — the omophorion and the nebedrynyk.

The lower section of the window details the ikon of St. Olga, covered by a halo and holding a cross in her right hand, spreads the Good News of her newly accepted Christian faith. The bright coloring in the background brings into relief the grace of the Holy Spirit at the time of her baptism.

Хрещення Володимира Великого

Це друга історична подія християнської України. Могутній князь суверен безмежних просторів українського краю приймає св. Хрещення. Заки охрестить свою Україну стає сам християнин. Цей момент представляє нам мистець на образі.

Хрещення Володимира Великого представлене на вітражі, як велика могутня подія, в якій зосеред-

жується не лише земські, а й небесні сили. Хрещення уділяється володареві могутньої держави, який віру Христа має зашепти в своїй державі. Ангели зійшли з небес, щоб стати свідками цеї події. Вони принесли в дарі воскові свіщі, які окруженні полум'яною авреолею, палають небесним вогнем. З небесного простору, летом лисакви, летить післанець Небесного Отця, Ангел, який в леті розкриває свої пернаті рамена та розсіває Божу Благодать, що струями лучів паде на Великого Володаря, та приносить благословення Всемогучого Творця (зложені пальці до благословення). Князь клячить з похилою головою, покритий хрещатою ризою, символ духової влади в своєму краю.

Хрещення довершує Владика — Архиєрей, зодянений в повні ризи своєї духовної влади. Знаходиться також свідки цеї торжественної події. За Архиєреєм видніє постать жінки, правдоподібно нареченої Володимира, Анни, а даліше постаті бояр — дружинників, які держать знамена, що одно закінчене хрестом, а друге тризубом.

На вітражі здалека видніє церковна будівля — це церква Пресв. Богородиці - Десятинна, яку в році 996 покінчили будувати. Її фундатором був св. князь Володимир.

Час і місце хрещення князя Володимира не є точно знані. Хоч приймається рік хрещення 988, то однак є багато даних, що воно відбулося, 987 року, а місцем хрещення могли бути або Київ, або Корсунь, або Василів. За цим останнім промовляє це, що Володимир при хрещенні адоптував собі ім'я Василя.

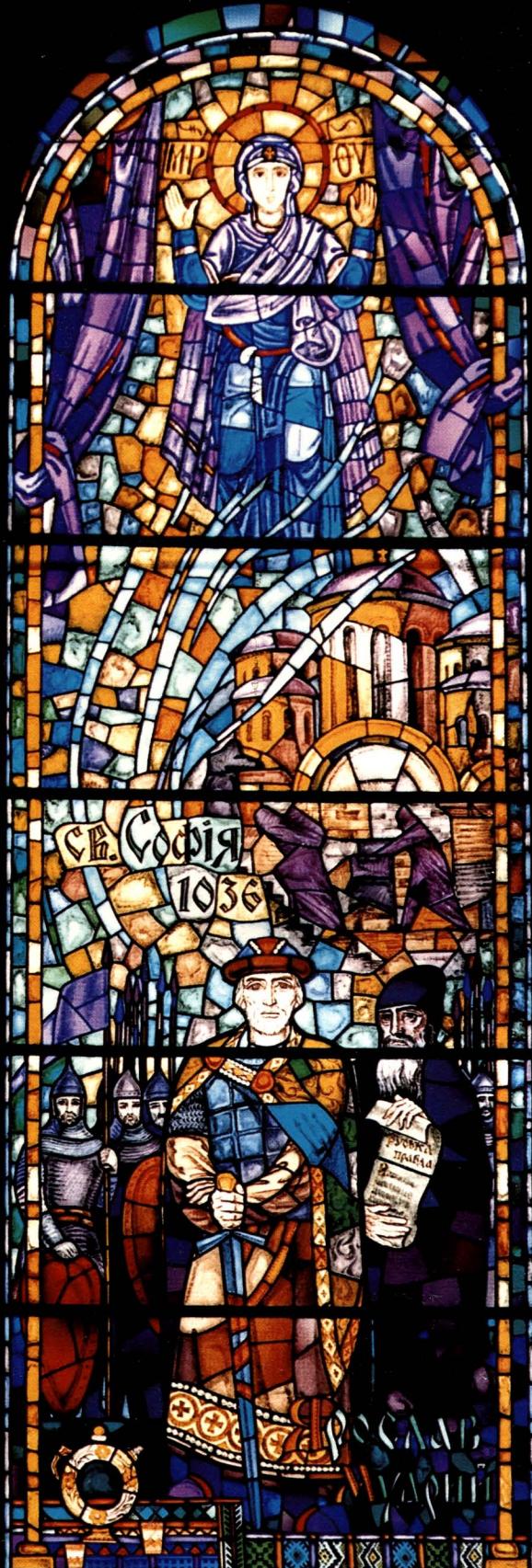
Володимир Великий володів в роках 979-1015. По хрещенні володіння його тривало 28 літ.

The Baptism of Vladimir the Great

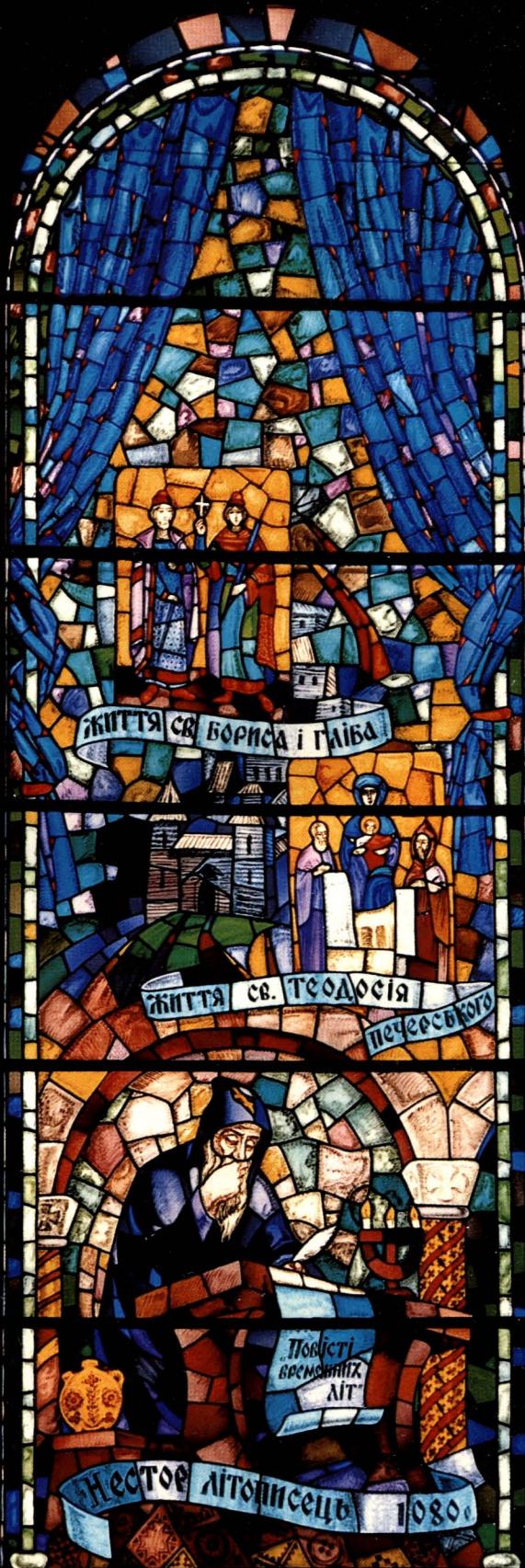
The next important historical event in the christianization of the Ukraine is the baptism of the great prince, St. Vladimir. Before officially introducing the Christian faith to his subjects in the year 988, he shows his leadership by first receiving the sacrament of baptism. The baptism of St. Vladimir is detailed on the window as such an important event that even the heavenly powers participated. Angels descended from above bearing candles with a halo. An angel hovering overhead symbolizes the Lord's Blessing upon the ruler of the people. In the ceremony of baptism, St. Vladimir receives the blessing of the bishop, his christian name of Wasyl, and his head is covered by the bishop's vestment showing his temporal and spiritual powers over his subjects.

In the background of this important event, the Church of the Blessed Virgin can be seen. This Church was constructed in the year 996 by St. Vladimir who donated 1/10 of his wealth into the building of this Church.

Although the time of St. Vladimir's baptism is disputed by historians, most agree that it occurred in the year 988. The place of his baptism is considered to have been either in Kiev itself, or Korsun, or Wasyliv. It is recorded that St. Vladimir who had taken the christian name of Wasyl, resigned on his throne for 28 years after his baptism.

Ярослав Мудрий
Jaroslaw the Wise

Літописець Нестор
The Historian Nestor

Ярослав Мудрий

Два написи на вітражі пояснюють його значіння. Ярослав Мудрий син Володимира Великого наслідник Володимира Великого на київському престолі.

Другий напис — це Свята Софія — монументальна будівля здигнута князем Ярославом Мудрим в часі його володіння — в році 1036.

Мистець представляє добу великого князя України, який княжив в роках від 1019-1054 року, а якого історія назвала Мудрим. Збройною силою прийшлося Ярославові добувати батьківський престіл. Ставши сувереном України спер свою владу на збройній силі. Це представлено на вітражі. Біля князя стоять сперті на мечах його дружинники, а і сам князь держить в руках тяжкий меч.

Для своєї держави уложив закони та зібрав їх в одну книгу — правний кодекс під назвою “Руська Правда.” Це унікальний документ писаного закону тодішніх часів. Біля князя чернець держить сувій з написом: “Руська Правда.”

Князь основник Київської Митрополії. Для неї здигнув могутню катедральну будівлю “Святої Софії” в році 1036. Її будували кільканадцять літ.

Свою державу — Україну передав князь Ярослав Мудрий під опіку Пресв. Богородиці, яку проголосив царицею українського народу. В її честь вибудував церкву Благовіщення. Пресв. Богородиця, як цариця України представлена в горі вітража.

Доба володіння князя Ярослава Мудрого уважається в історії “Золотою Добою Княжої Доби” в Україні, тому митець уживає у відтворенні цеї доби спеціальних барв — найбільш зближених до золота, а тим самим цей вітраж своїм кольоритом є унікальним серед всіх інших.

Фундатором цього вітража є пані Софія Довгошия.

Jaroslaw the Wise

The two inscriptions on this window signify the rule of Prince Jaroslav the Wise and his monumental achievement — the building of the Cathedral of the Holy Spirit (Sviata Sophia) which was constructed in 1036.

This scene depicts the rule of a very wise and great prince (1019-1054). Combining his wisdom with the sword, Prince Jaroslav was able to expand the empire he inherited from his father, Prince Vladimir the Great. This portion of the window presents Jaroslav as a soldier and a leader of his people. This onerous duty is symbolized by the heavy sword which he carries in his hand. His wisdom is signified by the scroll which is carried by a monk and which is titled “Ruska Pravda” which was one of the first written codes of law in the Ukraine.

Since Prince Jaroslav was especially devoted to the Blessed Virgin Mary, he placed his country under her protection. In her honor he built the church of the Annunciation.

Historians refer to the reign of Prince Jaroslav as the “Golden Age”. For that reason this window is unique for its golden coloring.

Mrs. Sophia Dowhoshya was the donor of this window.

Літописець Нестор

Літописець Нестор — перший український історик, автор історичного твору — літописі, якого заголовок видно на вітражі: “Повість Времених Літ.”

Літописець Нестор — чернець. І як це бувало в тодішніх часах лише в руках чернецтва спочивала вся грамота. Час творчості літописця це рік 1080.

Історично особа Нестора невідома. Як звичайно чернець стає особою незнаною для світа. Загально уважається літописця Нестора глибоко вченим чоловіком, великим патріотом своєї вітчини, одним із ченців Печерського Монастиря.

На вітражі є образово представлена його творчість, що крім історії: “Повісти Времених Літ” ще написав “Життя св. Теодосія Печерського” - це середня частина вітража, а горішня містить образ з написом іншого твору: “Життя св. Бориса й Гліба”.

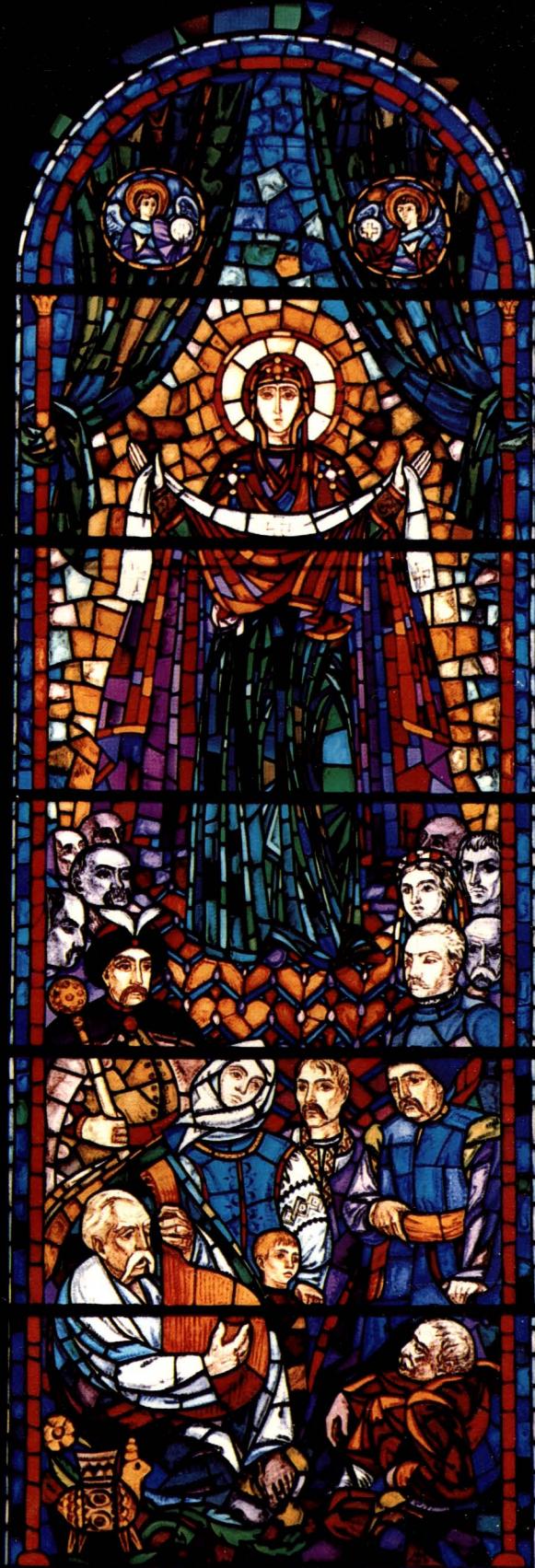
The Historian Nestor

This window depicts the first Ukrainian historian and author of the book “Chronicles of Olden Days”. Nestor was a monk at the Pecherska Lavra which was the centre of religion and culture. Although almost nothing is known about him, it can be seen that he was a very religious person who combined his literary skills with his love for God and his country in providing this precious historical documentation.

Nestor, the Historian, wrote other historical documents which are represented in the central section of the window — “The Life of St. Theodosius Pecherski” and in the upper section “The Lives of Boris and Hlib”.

Слово о Полку Ігоревім
Poem about the March into Battle of Prince Ihor

Козацька Богородиця
The Blessed Virgin of the Cossacks

Слово о Полку Ігоревім

“Слово о Полку Ігоревім” (Пісня про похід Ігоря) — це поема — перлина старо-українського письменства. Створена в 1185 році невідомим письменником, в часі занепаду Київської держави. Поема оспівує похід князів на половців.

Кочовничі дикі, степові орди, котиились степами та нищили все життя і фізичне і культурне тоді квітучої України. З квітучих міст та осель оставали руїни. Князі рушили в похід проти них в обороні свого краю та Христової віри. Однак похід не вдався.

Мистець представляє цю подію, яка стала великою трагедією для української держави. Злі знаки остерігають князів перед походом. Затміння сонця попереджує похід князів — а митець прегарно його представляє на вітражі.

Цілу подію представляє мистець в трьох різних образах. З Новгороду Сіверського видашують князі в похід. Це Ігор Святославич, князь Новгороду (герой поеми), його брат Всеволод, його син Ігор та братанич Святослав. Князі провадять похід, а: “В Новгороді труби трублять...”, звіщають всім, що дружина видашала в похід.

Середня картина представляє 24 годинний бій з половцями, який скінчився погромом князів. З всеї дружини оцілі лише п'ятнадцять дружинників, а князь дістався до неволі.

За князем ридає його дружина, княгиня Ярославна, дочка галицького князя Ярослава (Осьмомисла). Оплакує втрату свого мужа й сина. “Плаче, плаче Ярославна у Путівлі на стіні.” Це горішня картина вітражу.

Poem about the March into Battle of Prince Ihor

The poem about the march into battle of Prince Ihor was written in 1185 by an unknown poet in the Old Slavonic language about the battle with a nomadic tribe, the Polovtsi, who were on the rampage and were destroying and looting the cities and countryside.

This window represents the tragedy of this event. A bad omen warns the princes before their march into battle — “The sun has grown dark”. In one section of the window we see the princes prepare for the defence of their country and their Christian faith. The prince of Novhorod, Ihor Svyatoslavech — the hero, his brothers Vsevolod, his son Ihor, and nephew Svyatoslav led the march. “In Novhorod the horns blow” warning everyone that the battalions of soldiers have marched on.

In the central window, the battalions have fought for 24 hours with the Polovtsi. The battle has ended tragically with only 15 soldiers left alive and Prince Ihor taken into slavery.

In the top section of the window, the wife, Princess Jaroslawa of Halich, daughter of Prince Jaroslaw Osmomes, mourns the loss of husband and son.

Козацька Богородиця

Назва цього вітражу походить від цього, що серед козацтва Покров Пресв. Богородиці був дуже почитаний і навіть церква на Січі була присвячена Покрову Пресв. Богородиці.

Маті Божа є представлена у величезній постаті, що одинока знаходиться між небом і землею — між народом українським, а Небесним Отцем. Посердництво Божої Матері. Своїм покровом, який держить в руках прикриває український народ.

У стіл Пресвятої Матері зібралось велике число різних осіб, а з поміж усіх найвиразніша постать бандуриста. Здається, що всі зібрані уважно слухають, як співає народний співець.

Зібрані біля стіл Пречистої — це репрезентанти всого українського народу, а спеціально гетьманщини. Всі вони зібрались під проводом свого гетьма, щоб разом виявити своє бажання стояти під Покровом Пресв. Богородиці.

Фундаторами цього вітражу є др. Ярослав і Марія Барвінські

The Blessed Virgin of the Cossacks

The Blessed Virgin Mary in this stained glass window portrays the love and devotion the Cossacks held for the Mother of God. The Cossacks showed their gratitude to the Blessed Virgin by erecting in her honor Churches, often named “The Protection of the Mother Of God”.

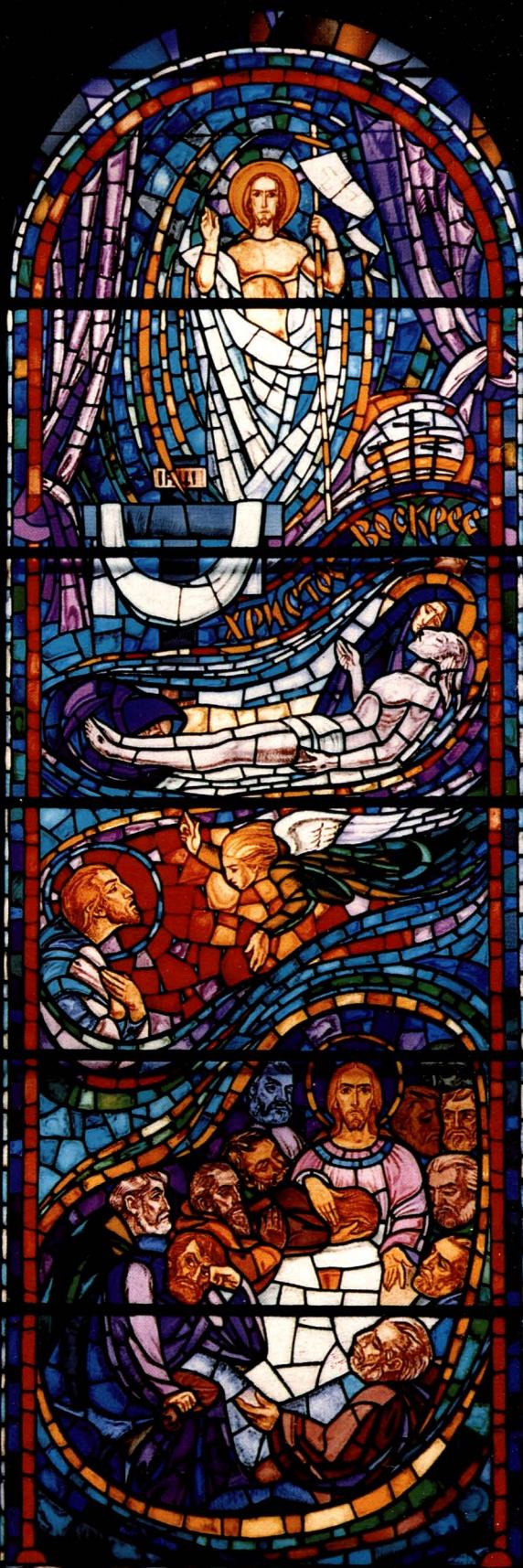
In this design, the Mother of God is represented in an enlarged form as being the intermediary between Heaven and earth. As an intermediary between God and the people, she covers with her hands and mantle the Ukrainian nation.

In her honor a large group of people are gathered to pray, amongst them a bandurist who sings praises to the Virgin Mary and the Hetmans, leaders of the people, who place themselves under the protection of the Blessed Virgin Mary.

Dr. Jaroslaw and Maria Barwinski were the donors of this window.

Різдво Христове
The Birth of Christ

Воскресення Христове
The Resurrection of Christ

Різдво Христове

Цей вітраж має назву: "Бог Предвічний народився." Кожний українець, який прочитає цей напис, відразу знайде мельодію всім знатої старовинної української коляди. Немає українського Різдва без коляди. Тому мистець представляє великанську постать карпатського дегіня — гуцула, ткий немов біблійний Ангел звіщає всім, тримбітаючи на тримбіті, що "Предвічний Бог Народився."

Подія відбувається в ночі. Нарід спішить до церкви, де правиться Богослужба. Колядники з традиційною звіздою відвідують доми і в кожній хаті своїми колядами ширять вістку про народження Ісуса.

Образ Різдва представлений в горі. Пречиста Діва спочиває біля ясел, що в них лежить дитя, а три Ангели співають пісню: "Слава Во Вишніх Богу." Як в біблійному вертепі віл та осел огрівають новонароджене дитя. Над вертепом сіє зірка: "Над Вертепом Звізда Ясна..."

Не забув мистець пшеничного снопа. Це плід української землі, який складає в дарі новонародженному Христові український нарід.

Фундатором цього вітража є Микола і Юлія Помор

The Birth of Christ

"GOD ETERNAL IS BORN" is the inscription on this window. These are the opening words of anamong the Ukrainians. This scene has a distinctive Ukrainian character since it represents a Hutsul in the Carpathian Mountains announcing by means of his trembita (an ancient tuba) that "God Eternal is Born".

In the evening all the people hurry to attend the Services in the Church. Carollers who are led by the traditional star visit each home and spread joyous news of Christ's birth through their carols.

In the top section the Nativity scene shows the Blessed Virgin watching the newly-born Christ and three angels singing the praises "Glory be to God in the Highest". The star shines over the manger — "Over the Manger Shines a Bright Star".

The sheaf of wheat in the corner is representative of the fertile Ukrainian land and symbolizes a gift to the Christ Child from the Ukrainian people.

Mykola and Julia Pomor were the donors of this window.

Воскресення Христа

Цей вітраж є присвячений Воскресенню — це другому центральному Празнику Християнського світу.

Представлено не лише саму подію Воскресення Христового, але ряд подій Страстного Тижня, від Страстного Четверга до Неділі Воскресення. Ці події стоять дуже близько Воскресення, яке їх наче завершує. Як завершення воно є представлене в горі вітража.

В низу, Ісус Христос серед своїх Апостолів. Це Тайна Вечера. Це Страстний Четвер — пізна ніч.

Над Тайною Вечерою Ісус Христос на молитві в Гетсиманському Городі. Ісус Христос молиться на самоті. Його Апостолів нема. Вони поснули. Голова Ісуса окружена червоною барвою, мов кров, що обличча: "А був він в смертельній борбі і піт Його, як краплі крові, що капають на землю."

Дальше зображена Голгота — по смерті Христа. Хрест без Христового тіла, лиш вгорі хреста видніє напис: I.Н.Ц.Ю. Тіло Христове знято, біля хреста, а біля нього Страдальна Христова Мати — це натяк на Христову Плащаницю, яку ми так торжественно почетаємо у Велику П'ятницю, згадуючи св. Йосифа з Аrimатеї, що: "З древа зняв пречисте тіло Його..."

Кульмінаційна подія — Воскресення Христове знаходиться в горі вітража: Христос Воскрес.

The Resurrection of Christ

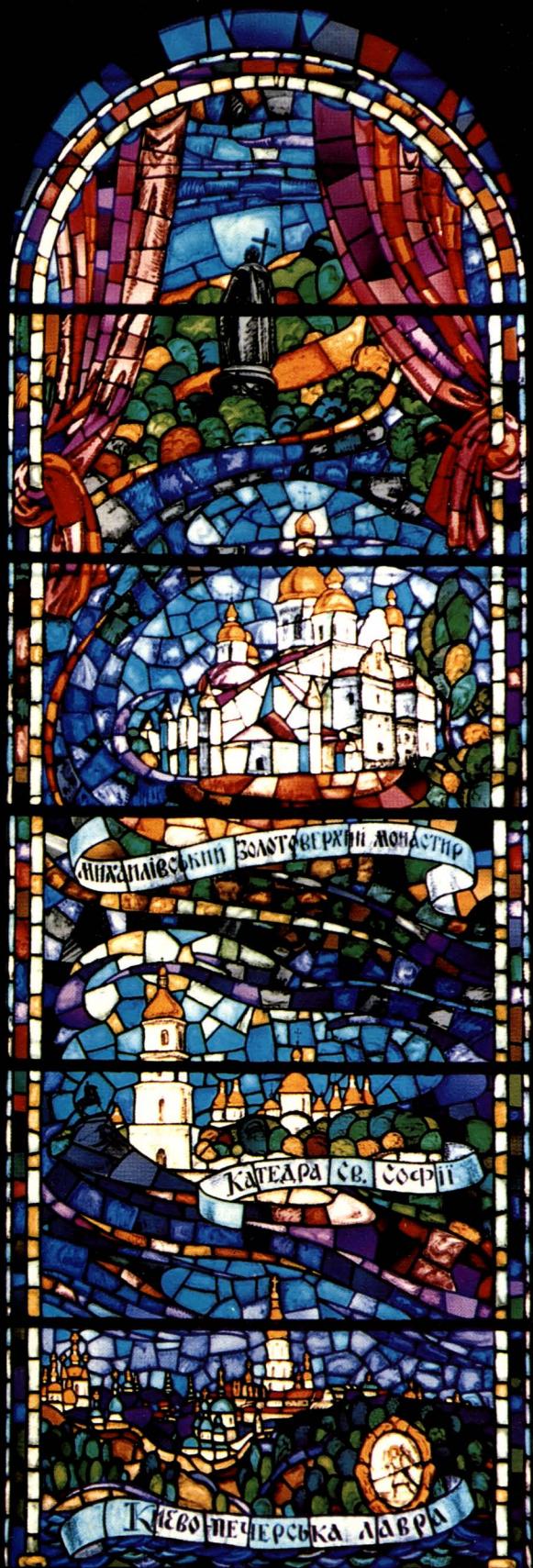
This is the most important Holy Day in the Church calendar. The Resurrection of Christ is presented with the events which occurred in Passion Week. These sufferings of Christ are crowned by the Resurrection which is shown on the very top of the window.

In the bottom section, Jesus blesses the bread and wine at the Last Supper with the words "This is My Body . . . This is My Blood . . .".

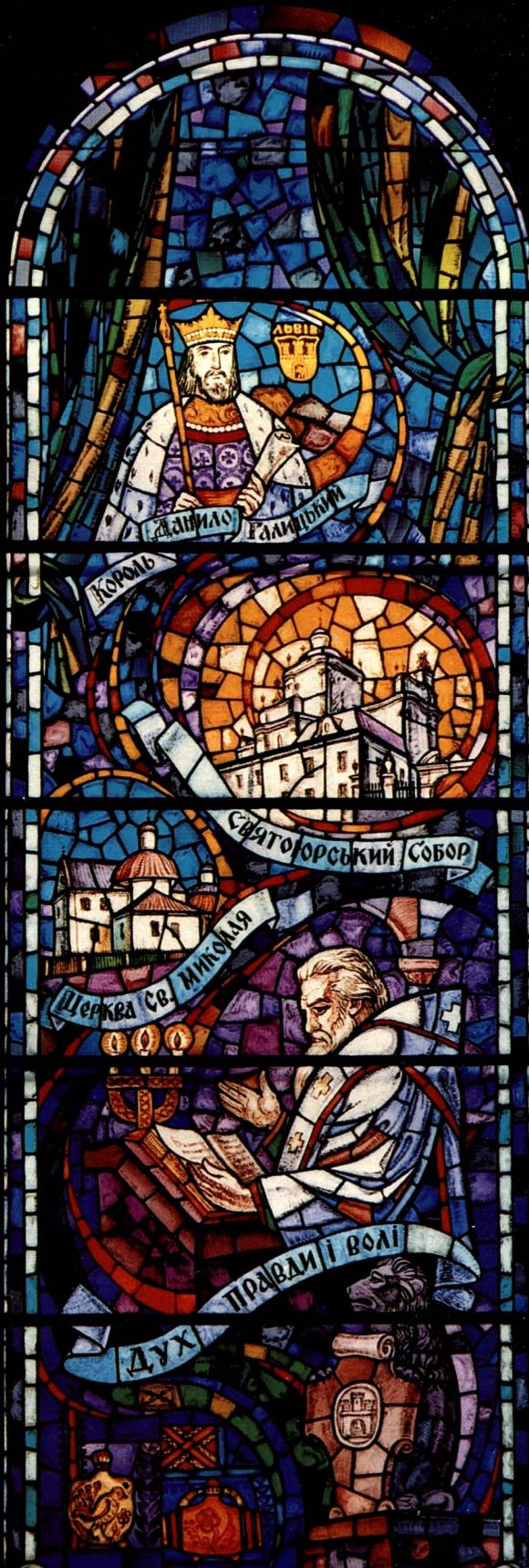
The next event takes place also on Holy Thursday. Jesus is alone in deep prayer in the Garden of Gethsemani. His head is shaded in a red tint representing the blood which He sweated while in prayer.

The site of Christ's death on the hill of Golgotha is next. The body of Christ has been taken off the cross and lies near-by. The sorrowful Mother of Christ stands beside her dead Son. This scene represents Good Friday and is expressive of the Plaschancia or Winding Sheet which is laid out in Churches on this day for the people to worship.

The culminating event is the glorious Resurrection of Christ and the words — "Christ has Risen".

Золотоверхий Київ
Golden Domed Kiev

Город Львів
The City of Lviv

Золотоверхий Київ

Пам'ятки Київа

Вітраж творить панораму древнього Києва. Всі будівлі, крім Володимирівського пам'ятника (в горі) — своїми початками сягають часів одинадцятого століття. Всі зображені пам'ятники — це архитвори мистецтва Княжої Доби.

В долі — Київо-Печерська Лавра. Київський монастир. Її повстання є дуже тісно пов'язане з початками та розвоєм чернецтва на Україні. Знаними творцями чернецтва на Україні були св. Антоній і Теодосій Печерські. (Їхній вітраж знаходиться в свтилищі).

Печерська Лавра приняла Студитський Устав (Теодора Студита) і на довгі століття стала осередком релігійного культурного життя України. Протягом свого існування зазнавала дуже змінної долі. Часто опинялась в руїнах то знову розвивалась до вершин.

Друга пам'ятка Київа — це Свята Софія — колишня катедра Київської Митрополії. Здигнута князем Ярославом Мудрим, в 1036 році. Будівля Святої Софії це архітір церковного будівництва, вияв українського мистецтва одинадцятого століття.

Третя з черги пам'ятка — це вже зруйнований тепер Михайлівський Золотоверхий Монастир. Вибудуваний після Святої Софії в роках 1062-78.

Вгорі завершує вітраж пам'ятник св. Володимира, який немов стоїть на сторожі християнської України. Могутній князь — володар держить знам'я Христа, хрест.

Пам'ятник здигнено в році 1853. Він є твором П. Клодта.

Golden-Domed Kiev

This stained glass window presents a panoramic view of Golden Domed Kiev. In the lower section, one sees the Pecherska Lavra which is a complex of monasteries begun by Sts. Anthony and Theodosius. It is here that the religious and cultural life of the Ukraine began its development and reached its greatest height. The history of this great centre has been marked by the vicissitudes of war and destruction. However, it was always able to restore itself as a cultural and spiritual centre.

In the centre is the Cathedral of St. Sophia. This is the most important Church in the Ukraine and was built by Prince Jaroslaw Mudrij (the Wise) in the 11th century.

In the following section the Monastery of St. Michael Zolotoverhny (St. Michael's the Golden Domed) can be seen. This monastery was built soon after St. Sophia in the years 1068-1078.

Finally, the stature of St. Vladimir the Great who introduced Christianity into the Ukraine can be seen. This monument was erected in 1863. Since Prince Vladimir is regarded as almost equal to an apostle, he bears a large cross distinctive of his role in bringing Christianity to the Ukraine.

Город Львів

Цей вітраж є присвячений городові Князя Льва, — столиці Західної України.

Основником міста був король Данило Галицький, який вгорі домінує над всіми зображеннями на цьому вітражі. Король Данило заснував місто для свого сина Льва в році 1250 й його іменем назвав це місто. В році 1260 Львів став столицею Волинсько-Галицької держави і був ним до 1340 року.

З ціллююю памяткою Княжого Львова є церква св. Миколая з 13-го століття, тка видніє на вітражі, а якої заховалися лише фундаменти, бо в часі свого існування була два рази знищена. Останньо відбудована в році 1800.

Трудно було уявити собі Львів без другої церкви, яка є представлена на вітражі і підписана "Святоюрський Собор" — Це Митрополича Катедра Галицької Митрополії, яка є монументальною будівлею і вже третє століття стоїть, як символ українського Львова. — Храм св. Юра здигнений на початку 18-го століття, не як осібна церква, але в окруженні різних будівель, з яких одна становить Митрополичу Палату. Будівля стоїть на одному з львівських горбів і домінує над цілим містом.

З життям міста Львова є тісно зв'язана особа Великого Митрополита Андрея Шептицького, який 44 роки володів Галицькою Митрополією. В роках від 1900-1944 був Митрополитом, а 56 літ свого життя посвятив службі Богові і українському народові. Мистець представляє Великого Владику зодягненого в архиєрейські ризи при служженні Служби Божої.

Останнє зображення на цьому вітражі — це герб міста Львова.

The City of L'viv

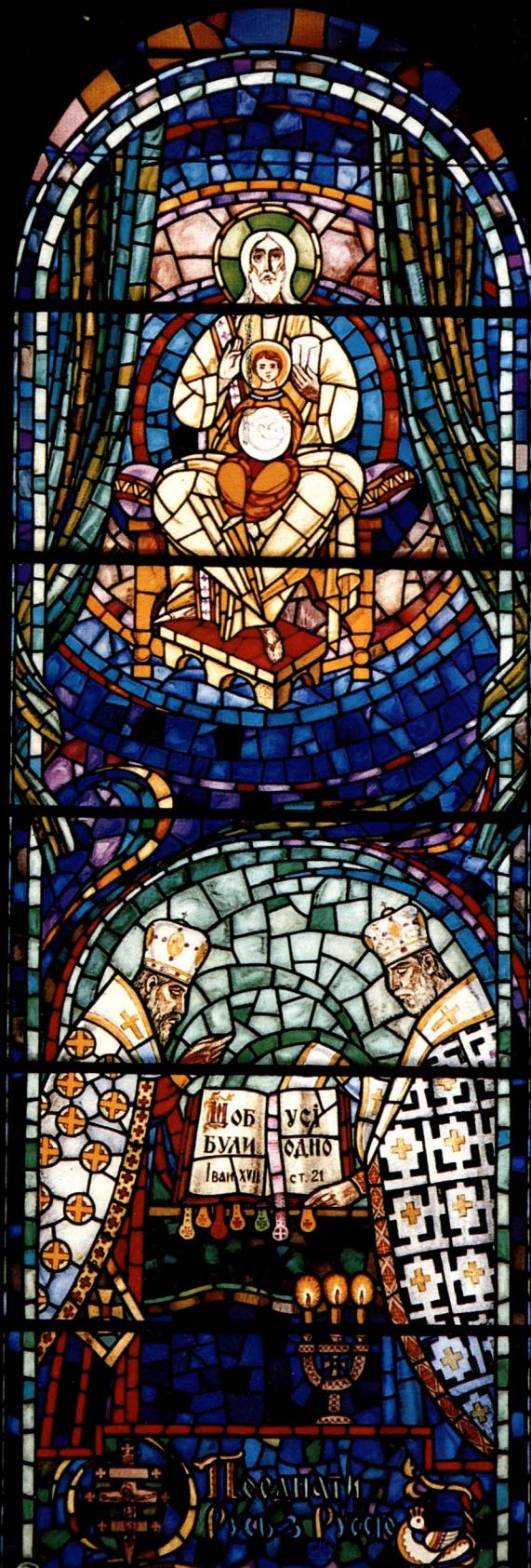
The capital city of the Western Ukraine — L'viv, is represented in this window. The founder of this city was King Danylo of Halych whose figure dominates the window. He built this city for his son, Lev in the year 1250. For that reason the city was named L'viv. In 1260 L'viv became the capital city of the Wolynsk-Halych state and it remained the capital until 1340.

The Church of St. Nicholas is also seen in this window. It was built by Prince Lev in the 13th century. This Church was destroyed twice in its history and today only the foundations remain. It was last rebuilt in the year 1800.

The most important Church in the city of L'viv is the Cathedral of St. George. This is the Cathedral Church of the Metropolitan-Archbishop of Halych. It was built on a hill overlooking the city at the beginning of the 18th century. The Cathedral has lasted for three centuries and is widely regarded as the centre of the city of L'viv. It is surrounded by other buildings, one of which is the Metropolitan's Palace.

The great Metropolitan, Andrew Shetycky is also represented in this window. He was the Metropolitan of Halych for 44 years (1900-1944). His life was closely interwoven with the city of L'viv. As priest and Metropolitan he served God and his people for 56 years.

The last image is the emblem of the city of L'viv.

Спроби Посднання
Attempts at Religious Unity

Доба Гетьмана Івана Мазепи.
The Era of Hetman Ivan Mazepa

Спроби Поєднання

Цілій цей вітраж займають постаті двох Владик — Архиєреїв, а над ними є зображення Пресвятої Трійці.

Ці постаті — це постаті двох великих Владик Митрополитів: Виняmina Рутського й Петра Mogили. Вони стоять в усіх своїх ризах біля престола, на якому знаходиться св. Євангеліє, що є відкрите, а в ньому слова Ісуса: "Щоб всі були одно." Оба Владики католицької і православної Церков мали велику ідею одности Української Церкви в Київському Патріархаті. На жаль передвчасна смерть не дозволила на здійснення їхніх великих ідей.

Була ця подія з початку 17-го століття — Зо літ по заключенні "Берестейської Унії," після якої все українське населення поділилось на дві віровизнанні частини і тому зродилася ідея, щоб поєднати Русь з Руссю.

Attempts at Religious Unity

The entire window presents the figures of 2 Metropolitan-Archbishops and above them the representation of the Blessed Trinity.

These figures represent two of the most highly respected Metropolitans of the Ukraine-Benjamin Rutsky and Petro Mohyla. Both are celebrating the Divine Liturgy. On the altar the Holy Gospel shows the words of Christ: "That all may be one". Both of these Metropolitans attempted to unite the Catholic and Orthodox Churches into one Ukrainian Church in the form of the Patriarchate of Kiev. Unfortunately, this ideal was not realized.

This event occurred in the beginning of the 17th century. It happened 30 years after the conclusion of the Union of Berest, which divided the Ukrainians into two faiths. Both Metropolitan Archbishops devoted themselves to this religious union at this opportune time so that all may be like brothers.

Доба Гетьмана Івана Мазепи

На цьому вітражі є представлена доба Гетьмана України, Івана Мазепи.

Доба Мазепи — це час в роках від 1687-1709. Ціхує її відродження і розвиток української культури. За старанням і меценатством великого гетьмана одна з найвищих шкіл не лише на Україні, а й в Європі Київо-Могилянська Академія (Український Університет) була піднесена до відповідної висоти, вищі школи, бібліотеки, друкарні та стилеві-питомі для доби Мазепи церкви.

На жаль доба Мазепи не принесла Україні політичної незалежності, до якої стремів Мазепа, а всі плани і змагання гетьмана здобути її покінчились великим погромом під Полтавою в році 1709.

На вітражі, в медаліоні є представлена особа Мазепи, в долі будівля Могилянської Академії, а вгорі чотири зразки церковного будівництва часів Мазепи, українського бароко, будівлі, які здигнено за гетьманування Мазепи церкви: Всіх Святих, Богоявленського Собору "Миколаївського Військового Собору і Кирилівської Церкви. - Всі вони є підписані.

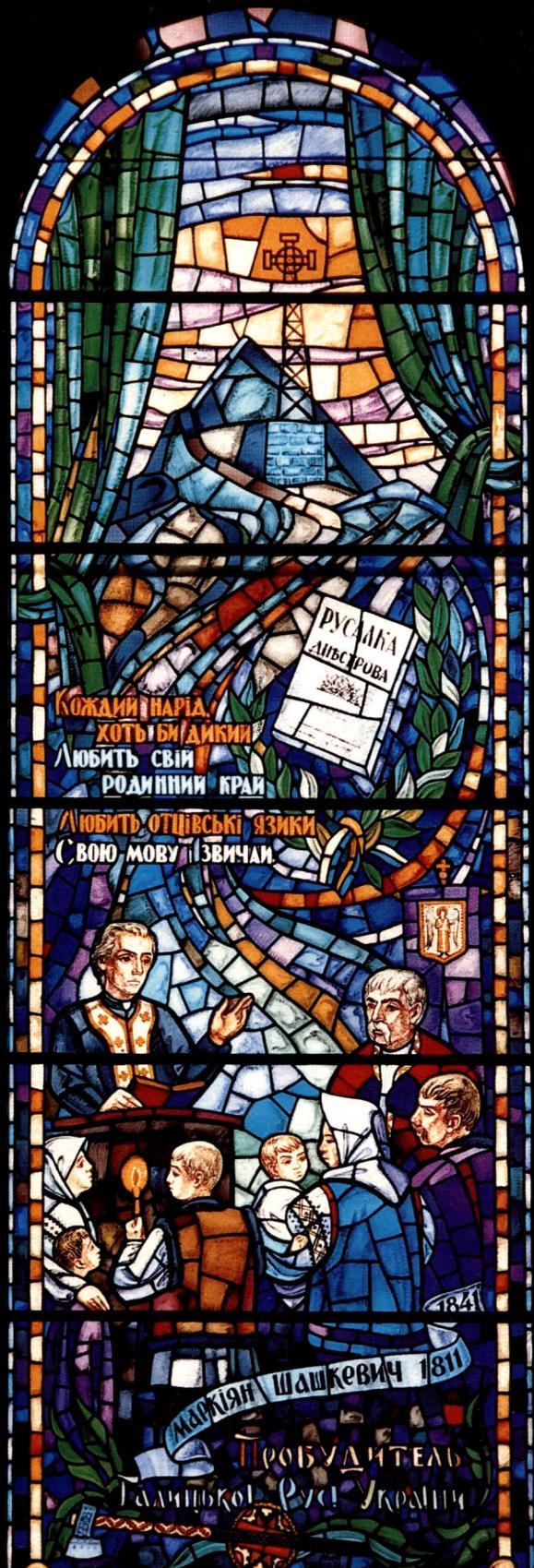
The Era of Hetman Ivan Mazepa

The era of Hetman Ivan Mazepa (1687-1709) was a period of cultural and political regeneration in the Ukraine.

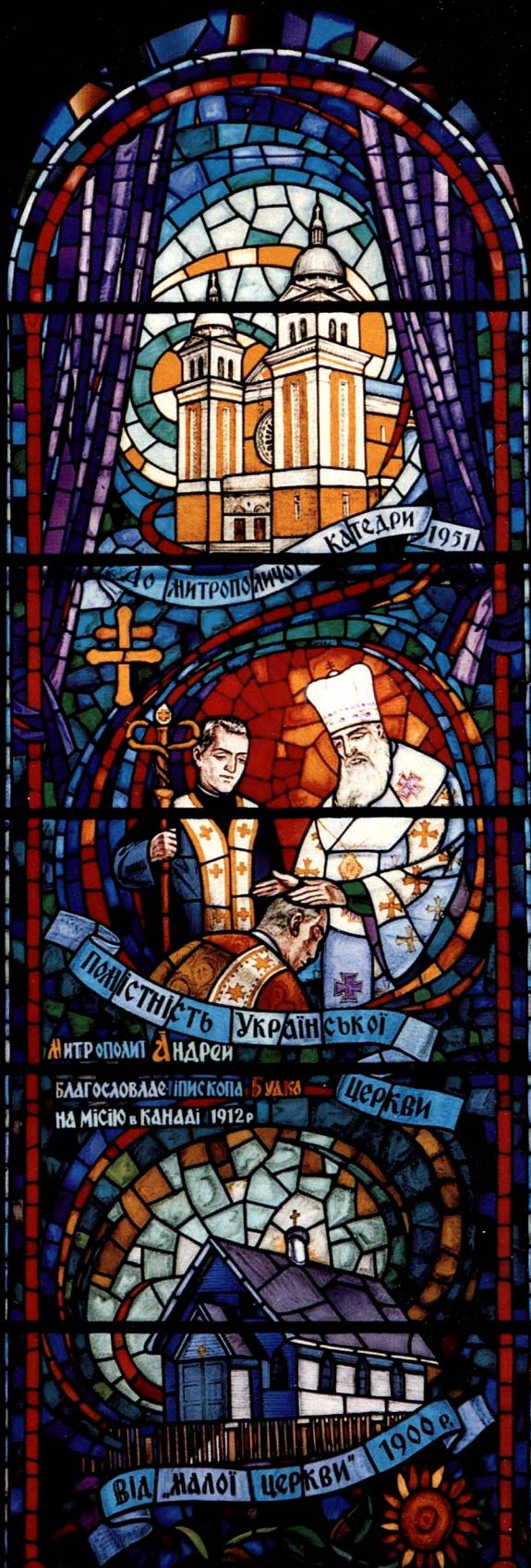
Because of the initiative and aid of this great Hetman, one of the most important universities arose in the Ukraine. This University, called the Kievan-Mohylyanska Academy, was widely recognized throughout Europe. It consisted of schools of higher learning, libraries, and printing shops.

Politically, Ivan Mazepa strived to attain the independence of the Ukraine. His plans to achieve this goal were not realized since he lost an important war near the city of Poltava in the year 1709.

The figure of Mazepa is presented in a medallion in the window. The Academy is in the lower section and in the top section are Churches which feature Ukrainian barocco style of architecture: All Saints Church, The Church of the Epiphany, St. Nicholas Military Church, and St. Cyril's Church.

Отець Маркіян Шашкевич
Father Markian Shashkewych

Від Малої Церкви до Митрополичної Катедри
From the Small Church to the Metropolitan Cathedral

Отець Маркіян Шашкевич

Прегарна постасть отця, душпастиря, який провідє в церкві. Нарід зібраний на Богослужбі, одуванено слухає Божого Слова.

Отець Маркіян, пробудитель Галицької Землі. Одинокий, який тоді проповідував живою мовою свого українського народу. Коли національна свідомість українського народу не лише простолюдя, але і вищої верстви впала через довголітнє його поневолення, отець Маркіян Шашкевич видав першу в українській мові книжку п.н. "Русалка Дністрова."

Отець Маркіян Шашкевич, свідомий сільський священик, письменник, поет і український патріот, центральна особа цього вітражу, був особою слабого здоров'я. Прожив всього 32 роки. Похоронений у Львові.

На вітражі представлена "Русалка Дністрова", кілька віршів його поетичної творчості, а вгорі високий 25 метровий хрест — пам'ятник здвигнисний на горі в Підлісся.

Цілість прегарно скоплена. Постаті селян Шашкевичівських часів, минулого століття відтворені майже в подробицях, так, що вітраж стає дуже рідним кожному українцеві, який знає минувшину свого народу.

Фундатором цього вітражу є др. Тарас і Дарія Снігурович.

Father Markian Shashkewych

This window features a priest who is preaching a sermon. The congregation is listening attentively to the words proclaiming the Good News.

Father Markian Shashkewych was one of the very first to have used the vernacular language in his sermons and writings. At that time, most of the people had lost their national identity and their language because the Ukraine had been under the domination of other countries for many long years. Father Markian was very influential in helping to restore the use of the Ukrainian language and published the first book in the Ukrainian language which was titled "Rusalka Dnistrova" — The Water-nymph of the Dnister.

Father Markian Shashkewych was an intelligent village priest who also was a writer, poet, and Ukrainian patriot. He was of poor health and died at the age of 32 years. He is buried in L'viv.

Several verses of his poem "Rusalka Dnistrova" are depicted in this window. In the top section a cross, 25 meters high, was erected on a hill, 372 meters high, near his beloved village of Pidlesya.

The people and their clothing are captured in amazing detail in this window.

Dr. Tapac and Daria Snihurowych are the donors of this window.

Від Малої Церкви до Митрополичної Кatedри

Цей вітраж має історичний характер зв'язку Української Католицької Церкви України з Українською Католицькою Церквою в Канаді.

Центральними постатями і творцями Канадий-

ської Провінції Української Католицької Церкви були Львівський Митрополит Андрей Шептицький та Владика Никита Будка, перший єпископ Канада. І на вітражі є ці дві особи. Владика Митрополит Андрей благословить єпископа Будку на місійну працю до Канади в році 1912. Про це є написано на ленті вдлі.

Владика Никита Будка прибувши до Канади, застав вже існуючу, здвигнені церкви і місійні тоді громади, з яких у Вінніпегу найстаршою була, наша, яка почала своє дійсне існування в 1901-му році. Вигляд церков різнився від теперішнього вигляду, і тоді наша теперішня Митрополича Кatedра була невеличкою церковцею, яку називано тоді малою церквою. І звідси і напис на вітражі: "Від Малої Церкви..."

Владика Никита Будка підніс церкву св. Володимира й Ольги (Малу) до гідності прокатедри, а в році 1947 розпорядком Апостольської Столиці стала вона катедральною церквою, а Митрополичною катедрою в році 1956.

Будова теперішньої Митрополичної Кatedри почалась в 1947 році. Відкрито її і благословлено в 1951 році.

На вітражі знаходиться також напис: "Помістництво Української Церкви." Це організаційна форма церков різних обрядів, поза латинським, які творять свою обрядову і організаційну цілість, завезену в Патріярхат і як рівні знаходяться в лоні Вселенської Католицької Церкви.

Фундаторами цього вітражу є Дмитро й Галія

Чарний

Іван і Ольга Гаврилюк

From the Small Church to the Metropolitan Cathedral

This window represents the historical relationship between the Ukrainian Catholic Church in the Ukraine and in Canada.

The great Metropolitan of L'viv, Andrew Sheptytskyj and the first bishop for the Ukrainians in Canada Nykyta Budka are featured in the central section of this window. Metropolitan Sheptytskyj was one of the principal architects in the erection of the first Ukrainian diocese in Canada. He also consecrated Bishop Budka in the year 1912.

When Bishop Budka arrived in Canada, he found that several churches had already been built and missions organized. One of these churches was Sts. Vladimir and Olga. This is the oldest Ukrainian Catholic Church in Winnipeg. It was begun in the year 1901. In the lower section of the window, the first church of Sts. Vladimir and Olga can be seen in its original form. Beneath is the inscription "From the Small Church".

Bishop Budka chose this Small Church of Sts. Vladimir and Olga to be the pro-Cathedral Church of the diocese. In 1947, his successor, Bishop Wasyl Ladyka, elevated this Church to a Cathedral, and in 1957 the Cathedral received the distinction of being the Metropolitan Church for all Ukrainians in Canada.

The donors of the window are Dr. Dmytro and Hala Charney and Ivan and Olha Hawryluk.

Боріс і Гліб
Sts. Boris and Hlib

Св. Антоній і Теодосій Печерський
Ss. Anthony and Theodosius Pechersky

Борис і Гліб

Це вітраж присвячений двом святым братам, князевичам Борисові і Глібові. Борис і Гліб це сини Володимира Великого. Борис найдібніший і найбільш улюблений син Володимира був назначений князем Київським. Виславий в похід проти половців, вертав побідником до Києва. Тоді саме в Києві помер Володимир. Його брат Святополк, який був тоді в Києві, користаючи з відсутності Бориса, заняв київський престіл, а Бориса підступно вбив.

Така сама доля стрінула і Гліба, якого знова Святополк заманив до Києва щоб цей відвідав тяжко недужого батька Володимира. Володимир тоді був вже похоронений. В дорозі до Києва, з наказу Святополка підступно вбитий коло Смоленська 1015 року.

В цей спосіб плянував Святополк згладити всіх своїх братів.

Борис і Гліб були похоронені в храмі св. Василія на Вишгороді.

Нарід дуже скоро почав почитати їх святыми і як пише літописець: “Перебувають вони у Владики Всецаря в безконечній радості, подаючи Руській Землі цілительних ласк... Молять Всеvlадику за своїх людей... Моліть Владику і Бога нашого, щоб витримали ми в єдинстві і здоровлі, визволіть нас від діянь вольських підступів.”

Вітраж завершує Архангел Михаїл, який є патроном Київської землі!

Sts. Boris and Hlib

This stained glass window represents two princely brothers — Boris and Hlib, the sons of Prince Vladimir the Great. Boris, the more capable and beloved of the two, was chosen to reign as prince of “Kievshchena” by his father. While Boris was protecting his country from the Polovtsi in battle, his father became ill and passed away. Seizing upon this opportunity, Prince Sviatopolk, Boris’ uncle took possession of the throne and had Boris killed. The same fate awaited Hlib. He was sent for one the pretext that His dead father was still dying and was killed en route to Kiev, as Sviatopolk wished to be the only ruler of Kiev. The two holy brothers were layed to rest at St. Basil’s in Vishorod.

Soon all Ukrainians proclaimed them Saints who “Live in the Kingdom of Heaven praying for their people so that the Lord grants them the grace to live in peace and harmony . . . praying for the freedom of their country.”

Notice that the window is crowned with the patron saint of the Ukraine — Michael the Archangel.

Св. Антоній і Теодосій Печерський

На вітражі зображені дві великі постаті ченців. Це святі ченці св. Антоній і Теодосій Печерські. Назва їх Печерські, бо провадили своє аскетичне монаше життя в копаних в землі печерах — звичайно на берегах Дніпра.

Святий Антоній, українського походження, починав своє чернече життя на Атонській горі в Греції. Вернув на батьківщину і поселився — притулився в печeri Іларіона, пізнішого Київського Митрополита. Гуртуючи біля себе чернечу братію, став одним з основників чернечого життя, а згодом Печерської Лаври.

В році 1062 став ігуменом чернечої братії Печерського монастиря св. Теодосій. За кілька літ свого ігуменства, думаючи над упорядкуванням чернечого життя, запровадив чернечі правила, яких взір взяв з чернечих правил св. Теодора Студита. Св. Теодор почав будувати наземний монастир, куди хотів переведовати чернечу братію.

Над головами святих ченців Маті Божа з Ісусом!

Вітраж зі зображенням св. Антонія і Теодосія Печерського є в святилищі.

Sts. Anthony and Theodosius Pecherskyj

This stained glass window depicts two monks — St. Anthony and St. Theodosius Pecherskyj. They’re named Pecherskyj because the word is derived from the Ukrainian word pechera meaning a ‘a cave’ which in the Ukraine are located on the banks of the Dnieper River. Here in these caves, these two monks laid the foundations for the ascetic monastic life in the Ukraine. In a short time many followers were attracted to this severe monastic form of self discipline.

St. Anthony who was of Ukrainian descent, and began his religious training in a monastery on Mount Athos in Greece. He returned to the Ukraine and stayed in a cave with another monk, Ilarion, who later was consecrated Metropolitan of Kiev. Here St. Anthony founded a monastery and was one of the founders of the Pecherska Lavra.

In 1062 St. Theodosius became the superior of the monastery and began the work of updating the code of monastic rules. A short time later he built the present day Pecherska Lavra.

Above the saints can be seen the Blessed Virgin Virgin with the infant Christ in her arms.

Св. Володимир і св. Ольга
Sts. Vladimir and Olga

Св. Володимир і св. Ольга

Цей вітраж це запрестольна ікона патронів Катедрального Храму. Цей вітраж був поставлений в часі відкриття Катедри в році 1951, а виконаний в Нью-Йорку.

Про патронів Катедрального Храму св. Володимира й Ольгу є довша згадка біля вітражів ч: 1,2.

Sts. Vladimir and Olga

Sts. Vladimir and Olga are the patron saints of this Cathedral. For that reason this window is placed directly behind the altar. In Ukrainian Churches the patron saint of the Church is always represented behind the altar. Since these saints are the ones who introduced Christianity to the Ukraine, it is appropriate that the first Ukrainian Church in Winnipeg is placed under their patronage. Further information on these patron saints is given in the windows "the Baptism of St. Vladimir the Great and the Baptism of Princess Olga".

ВІТРАЖІ

В будівлі катедри знаходиться велике число вікон. В святилищі є іх п'ять, храм вірних має чотири надцять великих (горішніх) вікон і чотири надцять менших (долішніх), а над хорами знаходиться одно велике округле вікно - розеда.

Плянуючи будівлю катедри, було предбачено, що головною прикрасою нутра катедри будуть саме вітражі у вікнах, які своїм змістом та різноманітністю барв дадуть прегарний декоративний ефект нутра церковної будівлі. В часі відкриття катедри в 1951 році були лише два вітражі: запрестольний вітраж, празничний, покровителів катедри св. Володимира й Ольги та фронтовий округлий над хорами - розеда. Тоді не було спроможності ані матеріальної, ані не було тоді відповідного мистця, щоб виконав таку важну і величезну мистецьку працю. Тому всі вікна покрито різnobарвним склом.

Такий стан тривав десять літ - до часу розмальовання нутра катедри. В році 1963 артист — мальляр Святослав Гординський покінчив малювання катедри і тоді показалось, що світло різnobарвного скла вікон нищить красу мистецьких картин та орнаментів. Зайшла конечність усунути з вікон різnobарвне скло, а заінсталювати вітражі, які стояли б в гармонійній цілості з барвами розмальованої катедри.

Знаний тоді був у Вінніпезі мистець - скульптор і вітражист п. Лев Молодожані (Лео Мол), який піднявся цеї праці. І зараз по закінченні мальарських праць в катедрі, зимою 1963 року вставив два вітражі в святилищі; з яких один зображує св. князів України, братів Бориса і Гліба, а другий святих Антонія і Теодозія Печерських, основників чернецтва на Україні. На цьому працю над вітражами перервано, бо маєстро Молодожанін отримав замовлення інших великих мистецьких праць. Щойно в році 1972 виконано вітражі, які сьогодні знаходяться в горішніх вікнах храму вірних катедри.

Розеда

Розеда — вітраж була виконана в Нью-Йорку і встановлена в році 1951. В центрі вітражу є зображеній Христос Цар, а в інших частичах різні символи.

The Rose Window

The Rose Window is located above the choir loft. It shows the central figure of Jesus Christ. In the panels encircling Christ are various symbols of ancient Christianity.

(Photograph appears on back cover.)

Stained Glass Windows

One of the prominent features of St. Vladimir and Olga Cathedral is the large number of windows that can be seen within the Church. The Cathedral was constructed with the total number of 36 large windows. Of these, five are in the sanctuary, 28 within the Church proper or nave, and the largest of these windows — a rose window overlooking the choir loft.

At the time when the Cathedral was in the planning stages, it was foreseen then that, in time, all these windows would be covered with stained glass. These plans for the beauty of the Church interior had their initial realization when the Cathedral was consecrated in 1951. Two stained glass windows were installed by a New York firm for this sacred event in the history of Sts. Vladimir and Olga and is located in the sanctuary behind the altar. The other window is the large rose window which depicts the figure of Christ in the middle and is surrounded by many symbolic Christian signs. The other 34 windows were finished only in colored glass since at that time all the funds were used in the building of the Cathedral and to complicate matters, a competent artist could not be found who could design the stained glass in accordance with the desired specifications.

In 1963, the well-known Ukrainian artist, Mr. Swiatoslaw Hordynski, completed the interior painting of the Cathedral. Since the colored windows detracted from the beauty of these paintings, it was decided that in order to preserve and even enhance these works of art, stained-glass windows must be installed as soon as possible. This monumental work was accepted by Mr. Leo Molodoshanin who is an artist and sculptor from Winnipeg. In the winter of that year, he completed 2 stained windows in the sanctuary. One of these windows represents the princes of the Ukraine — Sts Borys and Hlib, who were martyrs of their faith. The other represents the founders of monasticism in the

Перед виконанням вітражів митець став перед великим завданням, яке треба було розв'язати та представити. Велике завдання, бо не йшло про один, чи два вітражі, але про тридцять. Темою до розвязки вітражів мали стати історичні події християнської України. Треба було їх вибрати з історії України і представити в тисячах дрібних частинках вітражевого скла.

Митець ці теми для вітражів винайшов — двадцять з історії України, для двох вітражів вложив дві події християнства: Різдво і Воскресення Христа. Остають ще долішні вікна в храмі вірних, яких вітражі будуть орнаментальні з гербами земель України, кольоритно получені з горішніми, та два вітражі в святилищі, на яких будуть представлені: св. Андрій Первозваний на київських горах і св. браття Кирило і Методій.

Маєстро Молодожанін плянує довершити виконня вітражів цього року - 1977, який є много-ювілейним роком нашої парафії. Обходимо саме чотири різні ювілії.

Хоч праця інсталяції вітражів не є ще за кінчена, однак вже тепер можемо собі уявити повну красу цього монументального митецького твору. В цьому виданні поміщено лише вісімнадцять вітражів. Творцем шіснадцятьох є митець Лев Молодожанін, а два які були заіnstальовані в році 1951, виконала одна ню-йорська фірма.

Видання це, є лише першою частиною запланованого видання про митецьке розмальовування катедри, а рівночасно частиною ювілейного видання, яке мало появитись з нагоди 25- ліття відкриття катедри, але з технічних причин не вийшло друком.

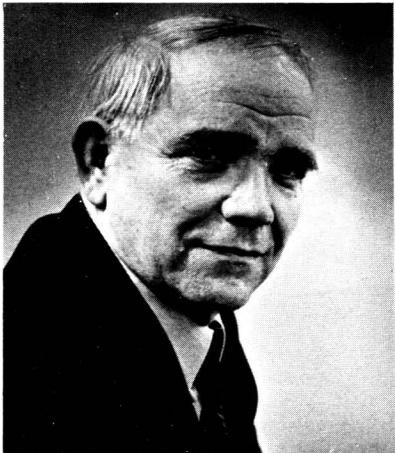
Серед парафіян Катедри св. Володимира й Ольги знайшлися фундатори, які уфундували п'ять вітражів, а всі інші були здигнені жертвами парафіян.

Ukraine — Sts. Anthony and Theodosius. Because of other commitments, Mr. Molodoshanin could not complete any further artistic work on these windows until 1972. In that year, the 14 stained glass windows were installed in the upper portion of the nave. The 14 lower windows in the nave are expected to be completed by Mr. Molodoshanin this year — 1977.

The costs for the designing, material, and the installation of these windows were paid for through the donations of the parishioners of this Cathedral Parish. Five if these windows have their special donors who paid for the entire costs of those windows.

These stained glass windows which have been completed in the upper portion of the nave are representative of the excellent artistry of Mr. Molodoshanin and vividly show the major events in the history of Christianity in the Ukraine. Each of these windows has a major theme where 12 bring out important moments in Ukrainian Christianity and 2 represent the most important Christian feast days — the Resurrection and Birth of Christ. The lower windows in the nave will soon be completed and will be ornamental in design featuring the emblems of various parts of the Ukraine.

Although the installation of the stained glass windows has not been completed, the moment has presented itself to present a description of this monumental work of art in this booklet. The purpose of this booklet is to present a brief description along with the photograph of 18 stained glass windows — 16 of which were the artistic work of Mr. Leo Molodoshanin and 2 of which were designed by a New York company. In order to mark this Jubilee year of the Cathedral, this booklet is being published and it is first in the plans for further publications on the artistic features of Sts. Vladimir and Olga Cathedral.

Біографія Лео Мола — 1977

Лео Мол: Народився в Україні в 1915 р. Студіював в Академії Мистецтв в Берліні, Німеччина, та в Академії Мистецтв в Гаага, Нідерланди. В 1948 р. замешкав в Канаді.

Виконав багато скульптур за уповаженням різних установ: уряду Канади, Манітобського університету, університету св. Клементія в Римі, Італія; середньої школи д-ра Лео Мола, Тахертінг, Баварія, Німеччина; Вищої Технічної школи, Ейндговен, Голляндія. Зaproєктував і виконав поверх 80 вітражів.

Як переможець міжнародних змагань, виконав пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні, Д.К., якого відкрито в червні, 1964; як також пам'ятник Т. Шевченка в Буенос Айрес, Аргентина, відкритий в листопаді, 1971 р.

Виконав ряд погрудь: достойного Джон Д. Діфенбейкер, бувшого прем'єра Канади; генерала Duайт Д. Айзенговер; папи Павла VI; папи Івана XXIII; кардинала Сліпого і Тіцерант; мистців з Групи Сімох: А.Й. Джексон, Фред Варлей, А Кассон.

Праці його знаходяться в постійних колекціях Мистецькоє Галерії в Гамильтоні, в Канадській колекції МкМайл в Клейнбург, Онтаріо; в Мистецькій Галереї в Торонто; Мистецькій Галерії Вінніпегу; Ривередж Фундації, Калгари, Алберта; Пітер Вайт Галерії Банг, Алберта; Ватикан, Італія. В приватних збірках в Канаді, З'єднаних Стейтах, Англії, Німеччині, Італії й Голляндії.

Відзначений нагородами за скульптурну працю: нагородою в змаганнях на ескіз пам'ятника покійного Роберт Борден, Оттава, 1953; закупними нагородами в Мистецькій Галерії Гамильтону в 1957 і 1959 рр.; почесною згадкою в музею Образотворчих Мистецтв в Монреалю, 1956; другою нагородою в змаганнях на проект пам'ятника Т. Шевченкові, Вінніпег, 1959; медалею Споріднених Мистецтв Королівського Архітектурного Інституту Канади, 1960; першою нагородою в змаганнях на проект пам'ятника Т. Шевченка, Вашингтон, Д.К., 1962; наго родою Якова К. Стоне за античну фігуру на 50-ій Шорічній Виставці Об'єднаних Мистецтв Америки, Нью-Йорк, 1963; медалею Століття від Канадського уряду, 1967; першою нагородою на конкурсі на най-

краший проект пам'ятника Т. Шевченка, в Буенос Айрес, Аргентина, 1969.

Член і бувший президент О'бєднання Мистців Манітоби, член і бувший вице-президент О'бєднання Скульпторів Канади, член Королівської Канадської Академії Мистецтв, член Об'єднаних Мистецтв Америки, З.С.А.; почесний ступінь доктора прав, університет Вінніпегу.

Biography of Leo Mol — 1977

Leo Mol: Born in the Ukraine in 1915. Studied in the Kunst Akademie, Berlin, Germany and the Academy of Art, the Hague, Netherland. In 1948 he made his home in Canada.

Has executed a number of pieces of sculpture commissioned by various institutions: Canadian Government, the University of Manitoba, St. Clemens University in Rome, Italy; Junior High Dr. Leo Mol's School, Tacherting, Bavaria, Germany; Technical High School, Eindhoven, Holland. Designed and executed over 80 stained glass windows.

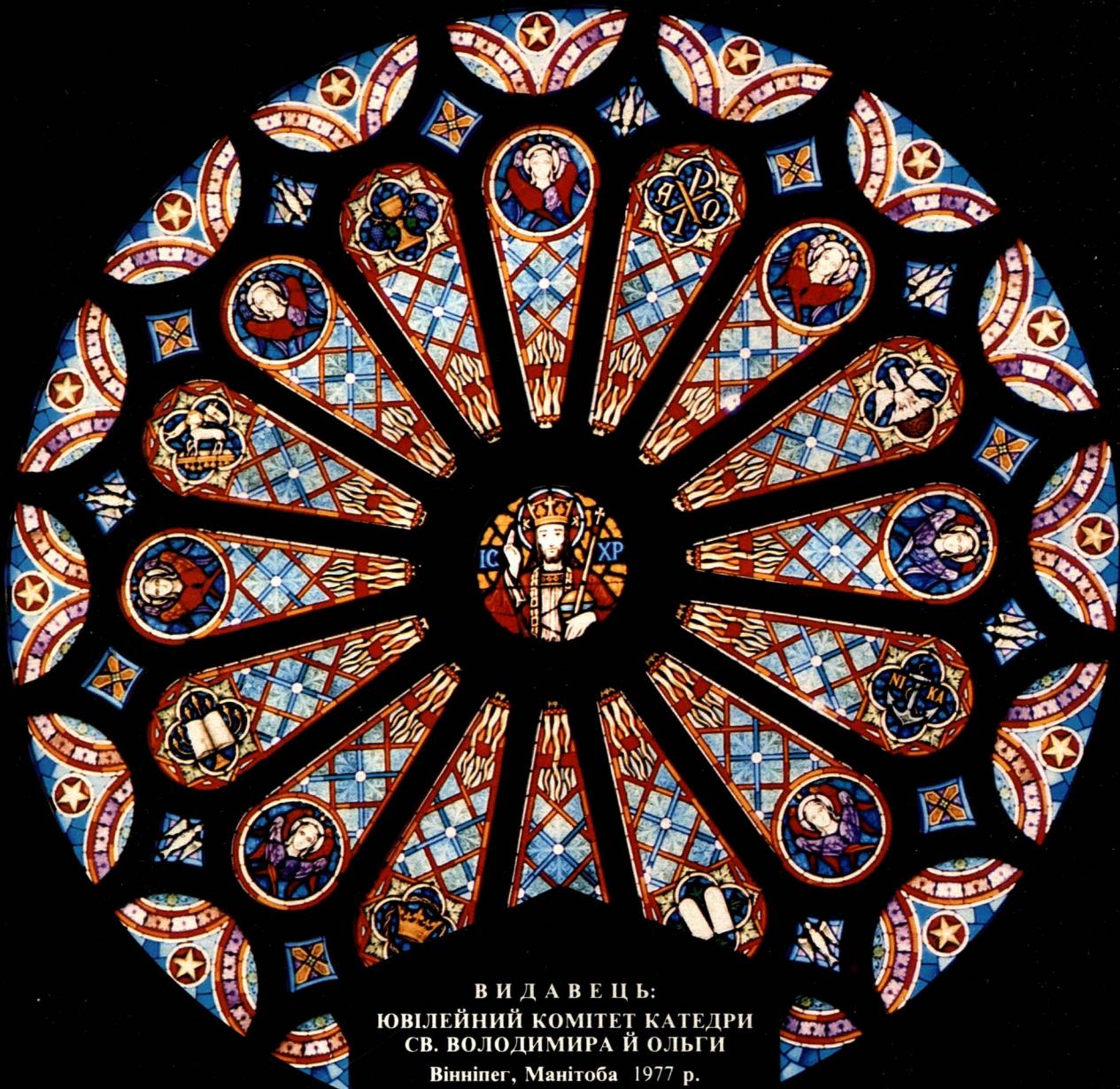
As winner of international competitions, has been commissioned a monument to Taras Schevchenko in Washington, D.C., which was unveiled in June, 1964 and a monument to the same post in Buenos Aires, Argentina, unveiled in November, 1971.

Has executed a number of busts: Hon John D. Diefenbaker, former Prime Minister of Canada; General Dwight D. Eisenhower; Pope Paul VI; Pope John XXIII, Cardinals Slepiv and Tisserant; painters of the Group of Seven; A. Y. Jackson, Fred Varley, A. Casson.

Work found in permanent collections in Hamilton Art Gallery; McMichael Canadian Collection in Kleinburg, Ontario; Art Gallery of Toronto; Winnipeg Art Gallery; Riveredge Foundation, Calgary, Alberta; Peter Whyte Gallery, Banff, Alberta; Vatican, Italy. In private collections throughout Canada, the United States, England, Germany, Italy and Holland.

Received awards for sculpture which include: prize in the competition for the sketch of the monument to the late Sir Robert Borden, Ottawa, 1953; purchasing awards at the Hamilton Art Gallery in 1957 and 1959; Honorable mention at the Montreal Museum of Fine Arts, 1956; second prize in the competition for the monument to T. Shevchenko in Winnipeg, 1959; the Allied Arts Medal of the Royal Architectural Institute of Canada, 1960; first prize in the International competition for the monument to T. Shevchenko in Washington, D.C., 1962; the Jacob C. Stone Prize for a classical figure at the 50th Annual Exhibition of the Allied Artists of America in New York, 1963. Centennial Medal of the Canadian Government, 1967; first prize in the competition for the monument to T. Shevchenko, In Buenos Aires, Argentina, 1969.

Member and past president of the Manitoba Society of Artists, member and past vice-president of the Sculptor's Society of Canada Member of the Royal Canadian Academy of Arts, member of the Allied Artists of America, U.S.A., LL.D. University of Winnipeg.

ВИДАВЕЦЬ:
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ КАТЕДРИ
СВ. ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ
Вінніпег, Манітоба 1977 р.

Editor
Jubilee Committee of St. Vladimir and Olga
Cathedral
Winnipeg, Manitoba 1977

Розеда
The Rose Window